

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Legatio Marchionis Lavardini Romam, Ejusquè Cum
Romano Pontifice Innocentio Undecimo Dissidium**

Sfondrati, Celestino

[S.l.], 1688

Refutatio Talonii Regii Advocati Ex Gallico in Latinum Sermonem translata
in gratiam Veritatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62944](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62944)

REFUTATIO TALONII

REGII ADVOCATI

Ex Gallico in Latinum Ser-
monem translata in gratiam
Veritatis.

*Qui maledixerit Patri
suo, &c. Exod. 21. 17.
Principi populi tui non
maledices. Exod. 22.
28. Verè frustra im-
pugnatur, qui apud impios & infidos
impietatis arcessitur, cum fidei sit
magister. Ambros. in Psal. 118.*

 Comparuit nuper audax
 quædam declamatio à
 Talonio typis vulgata,
 sententiæquè præfixa, quam Pari-
 siense Parlamentum contra Bul-
 lam Innocentij XI. dixit; hoc est,
 contra illud Diploma, quo Pon-
 tifex Romanus illos omnes ana-
 themate percellit, qui Asyli aut
 immunitatum (quas Franchitias
 vocant) prætextu sceleratis latro-
 nibus, proscriptisque patrocini-
 um & securitatem præstant, &
 illos justitiæ, meritisq; pœnis sub-
 ducunt.

Planè nisi hoc Talonij folium
 palàm, totaque Lutetiâ visum
 esset, ac insuper nomen Parla-
 menti ostentâisset; quis unquam
 credidisset tam infame scriptum,
 totque

totquè in Romanum Pontificem,
sedemquè Apostolicam injuriis
sparsum sub Rege sapientiâ &
Religione præcipuè aut tolera-
tum, aut Advocati Generalis ca-
lamo emissum iri, jam annis,
studiisque forensibus cani? Con-
stat equidem flagrante juventute
multa ab hoc Togato contra
Romanam Ecclesiam ex Lanoij
scriptis profusa esse, illius, in-
quam, Lanoij, cui non alius scri-
bendi scopus, quàm ut detrahe-
ret Pontificum auctoritati. Cæ-
terùm sperari poterat ætate an-
nis & experienciâ rerum auctâ bi-
lem tandem minutum iri, ardo-
remquè juventutis, quo tam mul-
ta contra Sedem Apostolicam
inconsultè latraverat; Sed & re-
verentia non Ecclesiæ tantùm
Gal-

Gallicanæ debita, sed toti Catho-
lico Orbi (cujus caput visibile,
Christiꝫ; Vicarium tam indignè
invaserat) & metus quoꝫ; omni-
um animos in se provocandi
prohibere eum debuit tam pu-
dendo facinore. Nam cùm vi-
ginti abhinc annis orationem vul-
gâffet erroribus, injuriisꝫ; ple-
nam; continuò Clerus Gallicanus
contra illam querelis supplicique
ad Regem libello pugnavit, &
schismatis, hæresisque convicit;
quis non crederet cautiùs pro-
gressurum jam semel & tam gra-
viter ictum? & tamen nunquam
insolentius in Pontificem, sedemꝫ;
Apostolicam, quàm in nupero li-
bello debacchatus est, nescias
sponte suâ, nativaꝫ; intemperie id
fecerit, an ut aulæ blandiretur.

Sanè

Sanè in tanti momenti negotio, quodquè Europam totam concusserat, nemo non expectabat, ex historiis, legibus, ipsisquè visceribus causæ magnum aliquid à Talonio productum iri, & par tam injustæ, vanæq; moli sustinendæ. Nam quantis & quàm validis rationibus opus, ut hominibus persuadeas, licere Gallis in alieno Principatu, inquè ipsa Metropoli supremâ uti potestate Principe invito? Et tandem jus illud immunitatum & Franchitiarum tantâ contentione à Talonio defensum, quid aliud est, quàm potestas Principem in suis provinciis auctoritate privandi; alienam jurisdictionem invadendi; impunitatem omnibus flagitiis parandi; in-

com-

communi totius Orbis Patria (si enim Romam Talonius appellat) & in qua summa necessitas disciplinæ, leges omnes pervertendi; & denique tot hominum millia, quæ ex toto Orbe Romanam conveniunt, sceleratorum arbitrio & licentiæ exponendi, nullo justitiæ præsidio? En tibi egregiam Franchitiarum ideam! & tamen hæc ipsa est, cui tanto studio Lavardinus laborat. Si damna & perniciem reputes, quæ ex hoc jure Asyli proveniunt, omninò concludas, etiamsi aliquâ ratione niteretur, à Rege Christianissimo abdicandum esse, idque ad ejus pietatem & justitiam pertinere, ne videlicet tot flagitiorum se reum constituat, quibus usurpatum hoc privilegium,

gium aut causam præbet, aut occasionem.

At Talonius in vulgata nuper invec-tiva non argumentis, non probationibus causam Asy-lorum propugnat, nec saltem pompâ illâ mendicatæ eruditionis, quam alibi ostentat: nihil de usu, nihil de possessione Regum Galliaë post fundatam Monarchiam, nihil, inquam, istorum; sed aut Rethoricis figuris contentus, aut fumo Gallicanæ libertatis, aut declamationibus in aulam Romanam, aut aliis cantilenis toties auditis, totiesque refutatis; illud unum inculcat repetitquè: *Jus Asyli ad Regem pertinere, nec unquam abdicatum iri.* Quòd si tanti privilegij causas & rationes quæras; non alias affert, quàm si-
dem

dem & auctoritatem suam: Talonius dixit.

Contendit: *Nec Reges, nec Regum Legatos posse excommunicatione puniri: Ecclesiam S. Ludovici injuste Interdicto suppositam.* Sed nullam rationem adjungit tantæ criminacionis; facilius quippe, breviusquè Talonio visum, si causam non examinaret, non discuteret; sed more sibillarum oracula proferret nullâ curâ probandi: *Roma potestate suâ abutitur, Gallie libertates deflorat:* Hæc summa negotij. Quem ergo effectum pariet hæc Talonij Oratio à Gallis tam decantata? non alium credo, quàm ut tripudient heretici: eruditi contemnant: Catholicis, addictiquè Romanæ Ecclesiæ indignentur: omnes vero

boni

Tal-
boni infortunium Galliaë deplo-
rent, quæ hominum ferat summo
Sacerdoti tam audacter insultan-
tem, tantaquæ fiducia schismati
præcinentem, idquæ sub illo Re-
ge, cui tanta sapientiæ & æqui-
tatis cura.

bre-
aufam
scute-
racula
andi:
Roma
e sum-
etum
Gal-
lium
hære-
Ca-
æ Ec-
vero
boni
Augetq; dolorem, quod illi ipsi,
quos rebus Ecclesiasticis Rex Gal-
liaë præfecit, & quorum operâ, con-
siliisque utitur Romæ, non tan-
tum non offendantur hujus Ad-
vocati petulantia, verum etiam
applaudant, exultentque; imò tam
indignæ in Romanam Ecclesiam
rebellionis ipsi sint auctores, fa-
brique calumniarum, quibus tan-
ti Pontificis nomen audent defæ-
dare.

Cæterum injuriæ toto hoc Ta-
lonij libello sparsæ, adeo turba-
tim,

tim nulloquè ordine incedunt, ut Ad
 ijs componendis nulla mea cura Ima
 suffecerit; fateor enim conatum hu
 me esse, ut illas disponerem, quo Ch
 videlicet clariùs apparere, con dit.
 vinciquè possint: sed, ut dixi, vis
 prævaluit Auctoris confusio, ut hu
 proinde oppugnari à me debeant lon
 vago certamine, & prout singulæ di
 occurrerint. Nisi fortè omnia ad
 hæc capita reducas, videlicet
Primò, ad injurias & convitia,
 quæ impudenter in Pontificem
 vomit. *Secundò*, in querelas, quas
 de Pontifice malè in Gallias ani
 mato sparsim accumulatur. *Tertiò*,
 in sententias erroneas circa au- cal
 ctoritatem Ecclesiæ Romanæ exp
 Matris & Magistræ omnium Ec- na
 clesiarum. Et *deniq;* in vanissimas In
 ratiocinationes, ac puero, quàm au
 Advo-

Advocato magis dignas, quibus
Imaginarium jus Aſyli, & Divino,
humanoq; juri contrarium Regi
Christianiſſimo vindicare conten-
dit. Hæc merces Talonij; & quam-
vis nemo unquam Aſſentatorum
huc uſquè proceſſerit, placuit Ta-
lonio illos omnes ſuperare adulan-
di peritiâ.

*Primò igitur Pontifici objectat:
Jam à pluribus annis ſtatuiſſe hoſtem
ſe Gallorum profiteri, amicum verò
omnium, quibus Gallia potentia aut
odioſa, aut ſuſpecta.*

Vides exordium tam grandis
calumniæ: quid porrò à Talonio
expectas? ut probet? ut foedera
narret cum Gallia hoſtibus ab
Innocentio percuffa? ut bella,
aut ſaltem machinationes pro-
ducat

ducat in Galliaë perniciem? nihil
 istorum; constat enim id maxi-
 mè ab Innocentio haëtenus cura-
 tum, *ut* animos Christianorum
 Principum componeret extinctis
 discordiis, *utquè* palàm testaretur
 paternum amorem, & iparem
 amori æstimationem, quam
 Christianissimo Regi profiteretur,
 nec aliud ab eo foëdus conjun-
 ctum, quàm innocens illud, Deo-
 què tam charum, quo delendæ
 Turcarum potentiaë Christiano-
 rum vires sociavit. En odia &
 insidias Innocentij. Illud verum
 est (si hoc culpaë dari debet) do-
 luisse Pontifici, cum Regem vi-
 deret perniciosis Ministrorum
 consiliis nimium tribuere, Prin-
 cipem alioquin pium, justumquè
 quoties suis, non aliorum arbi-

triis
 ben
 nui
 tuo
 pon
 huj
 Mi
 Reg
 stiti
 plic
 fex
 Epi
 tes
 to
 gra
 cau
 dire
 cle
 exe
 tun
 triis

nihil
maxi
cura
rum
in
retur
arem
nam
etur,
n jun
Deo
endæ
iano
lia &
erum
do
n vi
orum
Prin
ique
arbi
triis

triis ageretur. Et verò, quàm
benignè, humaneq; Regem admo-
nuit, ne permitteret Regaliam qua-
tuor Provinciarum Ecclesiis im-
poni, quæ semper imunes fuerant
hujus servitutis, & quâ tamen ejus
Ministri Ecclesias opprimebant,
Regio nomine abusi, calcataq; Ju-
stitiâ?

Quis autem fatis dolorem ex-
plicet, quo Sanctissimus Ponti-
fex angebatur, cùm videret tot
Episcopos, totq; alios Sacerdo-
tes pietate, Zeloq; insignes, to-
to Regno proscribi, & pœnas
gravissimas dare, nec aliam ob
causam, quàm quòd Romæ obe-
dient, causamq; libertatis Ec-
clesiasticæ sustinerent; idquè
exemplo ipsorum Gallia Antisti-
tum, qui octuaginta ab hinc an-

K

nis

nis eam constantissimè defendi-
 rant; imò quam ipse Petrus d
 Marca, quamvis alioquin Reg
 addictissimus, egregiis scriptis
 agnoverat, oppressus, ut credo
 mole veritatis.

Cùm videret Regiâ auctoritat
 institutum Religiosarum Infantia
 Christi ab Episcopis, à Pontifici-
 bus, ab ipsoq; Rege approbatum,
 momento aboleri, nullâ justitiæ
 legumq; reverentiâ?

Cùm videret hinc everti Cha-
 ronense Monasterium, inde in
 ædibus Urbanissarum perpetua
 Antistitas intrudi, idquè contra
 omnes Leges, canonumquè De-
 creta?

Cùm videret arbitrio Judicium
 sæcularium & libertatem, & ju-
 risdictionem Ecclesiarum

fend
us d
Reg
crip
credo
mom
orit
fanti
ntific
datum
stific
mob
ti Cha
de in
petua
contra
uè De
god
dicum
, & ju
turpi
sim

simâ servitute damnari; jugumq;
Ecclesiæ Gallicanæ ab ijs imponi,
quorum vita nimis quàm nota, &
silentio digna: Ecclesiæ inquam
Gallicanæ, quæ cùm singulis ferè
momentis libertates suas jactet,
re ipsâ sæculari Magistratui ad
pedes jacet, servitquè miserrimo
ac pudendo ancillatu, Parlamento
videlicet rebus sacris & Ecclesiis
imperante, idquè majori fastu ac
dominatu, quàm ipsa Oecume-
nica Concilia, Romaniquè Ponti-
fices.

Cùm videret præcipuas Regni
ac devictarum Provinciarum Ab-
batias in Commendas dari: Epi-
scopos ad alienas Ecclesias trans-
ferri, suis, quas primò suscepe-
rant, relictis, commissisque al-
teri & subornato Episcopo, qui
prio-

prioris Episcopi Vicarium agat
 cogi Capitula vacante Ecclesia
 Vicarios eligere, non quos vo-
 lunt, & quos Conscientia eligen-
 dos dicit, sed quos Rex imperas
 præscribitque: Canonicos exilio
 pelli, quotquot Gubernatoribus
 Provinciarum licet modeste ob-
 nituntur, recusantq; Mercenarios
 Pastores accipere ex aula præ-
 scripto.

Cum videret Gallia Episcopos
 olim Apostolicæ Sedi majori, quam
 dici possit, demissionis & reveren-
 tiæ sensu addictos, non omnino
 dissimiles sibi in Conventibus an-
 nis 1680. & 1682. celebratis
 classicum aperto bello in Eccle-
 siam Romanam cecinisse: ac
 Decreta vulgasse Apostolicæ Di-
 gnitati planè adversa, & ab ijs De-
 cretis

cretis aliena, quæ Ecclesia Galli-
cana in Comitibus anni 1616. per
Cardinalem Perronium, & anno
1625. in articulis pro reparanda
Ecclesiastica Disciplina condide-
rat. Sed, ut credo, alia tunc erat
ratio Galliarum Episcoporum; olim
enim Conscientiæ stimulis, spiri-
tuq; Religionis agebantur: nunc
metu & factionibus, aulæq; in-
stinctu; quid ergo mirum aliis
ex causis alios effectus prodiisse?
Ut proinde nonnemo ex Episco-
pis, qui Parisiensi Conventui af-
fedit, amico suo familiariter, ve-
req; dixerit: *Galliarum Episcopos liber-
tatem, honorem, & Conscientiam
in Conventu Parisiensi perdidisse, &
nihil prætereà.*

Cùm videret Clerum Galli-
canum olim pietate, scientiâ &

constantiâ Sacerdotali ante alios
 florentem: nunc adeò marcuiffe,
 ut malit jura & privilegia Eccle-
 siarum suarum penitùs deleri,
 quàm vel vocem, vel querelam
 emittere memorem pristinæ liber-
 tatis. Qui minùs facerent, si man-
 cipia essent?

Cùm denique videret tot Sa-
 cerdotes, virosque doctrinâ in-
 signes, exiliis, carceribus, falsis
 criminationibus, alijsque modis
 puniri, ac privari suis beneficiis;
 idque nullâ judicij formâ ser-
 vatâ, ac sæpè suis etiam Episco-
 pis Dioecesanis omnium igna-
 ris, inconsultisq;: & si causam
 quærerent tam sævæ persecu-
 tionis; hæc una reddebatur:
Quòd Jansenismum redolerent. Hoc
 nimirum crimen est, quo omnes

Innocentes laborant; quotquot videlicet Regiis Ministris adulari non possunt. Nec refert, si palàm protestentur: *Se Jansenij quinque propositiones ex animo averfari.* Nihilominùs rei sunt, & velint, nolint, oportet, ut inviti sint Jansenistæ, novâ videlicet delicti specie, quando cogunt hæreticos esse, etiam qui nolunt. Sed neque hoc satis, alia subjungunt Jansenismo supplendo; videlicet esse seditiosos: esse novæ Ethices (Principibus tam charæ) juratos hostes: esse mille titulis suspectos: esse denique, quidquid non sunt: nisi fortè hoc unum excipias, quòd illis, qui in aula sunt, & quorum arbitrio Ecclesiæ permittuntur, blandiri non possint; hoc unum verumq; deli-

Etum est, quod, ne nomine careat, *Jansenismum* appellant.

Accusat Talonius *severitatem Romanæ Inquisitionis*. Sed si ex una parte progressus attenderetur hujus Tribunalis, quo videlicet selectu accusationes audiantur: quo studio reorum responsa: quàm lentè & per moras sententiæ maturentur: ex altera verò parte, si modum animo reputaret, quo Personæ Ecclesiasticæ in Galliis judicentur, non auditis videlicet reorum responsis, non communis depositionibus; non collatis testibus, nec coram constitutis; non Episcopis consultis, quorum subsunt jurisdictioni & potestati; nullo ordine, nullâ formâ judicii; ejecti, proscripti, spoliati, & squalidif-

lidissimis custodiis afflicti; nullo
commeatu, nullo solatio, nullâ ve-
niæ spe, ac sæpè unius tantùm Je-
suitæ delatione oppressi: si hæc
inquam omnia cum Romanis
Tribunalibus conferret Talonius;
fateretur utique (si modò tanta
ori, quanta cordi libertas) plu-
meum Romæ, ferreum in Galliis
jugum portari, & eorum inqui-
sitionem, quibus res Ecclesiasti-
cæ à Rege committuntur, adeò
inclementem, adeò crudelem
esse, ut delitiæ sint, quidquid de
Italia & Hispanica severitate
narratur. Recordetur ergo Ta-
lonius, quàm indignis sævisquè
modis in Galliis habeantur, quot-
quot aulæ non placent, & fatebi-
tur, nullam de Romana inquisi-
sione querelam superesse.

K 5

Enim-

Enimverò mala & abusus, quæ
modò libavimus, & quæ longo
ordine narranda superessent,
Pontificem Innocentium non la-
tent; nec omisit jam fufis ad
Deum lacrymis, jam litteris ad
Regem datis, humanitate, pater-
noque affectu plenis, jam preci-
bus per Nuntios porrectis, reme-
dium aliquod quærere tam per-
tinacibus morbis. Hoc totum
est odium. Hæc persecutio, quæ
Pontifici imputatur: quòd ge-
muerit, quòd rogaverit, quòd
monuerit, quòd medelam apta-
verit, quòd Immunitati Ecclesia-
sticæ jam in faciem cadenti bra-
chium porrexerit, quòd Clerum
reformari, injusteque oppressis
quietem optaverit. Hoc, in-
quàm, si delictum, & odium vo-
cari

cari debuit, nemo nocentior Pontifice, nemo Galliaë infensior: at pari ratione & Medicus, cum infirmo medetur, & Pater cum filium objurgat emendaturus, inter hostes & persecutores censendi erunt.

Opponit secundo ordine Talonius (si modò Talonij sunt, quæ nullam connexionem habent cum ijs, quæ sequuntur, præceduntq;) *Charissimos esse Pontifici, quos constat Jansenij discipulos fuisse, hos laudibus, hos mille favoribus cumulari.*

Non explicat Talonius, qui sint isti Jansenio addicti, & Pontifici Innocentio prædilecti, & consultò tacet, quos non potest indicare, quippe innocentes; & poenas quoque Calumniatorum veritus,

cùm eum non lateat, enixis ver-
bis, regioquè Diplomate prohi-
beri, ne Jansenistæ appellentur,
quotquot aut Pontificijs contra
Jansenium Decretis se submisc-
runt, aut à nullo Episcoporum
hujus criminis damnati sunt.

Quod verò adjungit Talonius:
*Ipsum Pontificem Innocentium Jan-
senistarum partes fovere*; tam pe-
tulanter, falsoquè dicitur, ut ne
quidem responsum mereatur;
illud potius demiror, & Galliam,
& Parlamentum ferre tam indi-
gnas, enormesquè calumnias
non solum toto Regno jactari,
verùm etiam ipsius Parlamenti
Arresto præfigi. Hæc nimirum
est reverentia Romano Pontifici
debita? hæc justitia Parlamenti
tam atrociam simulantis? & quid
mirum

mirum est, tot Innocentius Episcopus subornatis accusationibus damnari, quando vel in ipsum Pontificem tanta, & tam impunita licentia?

Sed neque satis Pontificem Jansenismi postulasse, addit Talonius: *Tam segnem esse, inertemque, in Quietistarum erroribus profligandis, ut non somno tantum, sed lethargo, correptus videatur.*

Hæc Talonius notâ Advocatis modestiâ; & tamen palàm est, non potuisse Innocentium majori Zelo & curâ persequi Quietistas, postquam observati sunt, eorumque hæresin extinguere. Notum est, quàm severè cum Michaële Molinos hujus hæresis infami Auctore ejusq; Affectis à Pontifice actum. Illud verum est,

est, voluisse Innocentium omnium retrò Pontificum, Patrumq; exemplo, ac etiam ex Canonum præscripto discrimen fieri inter hæresis Auctorem, quique huic spontè, obstinateq; adhæserunt; & inter illos, qui licet Religione, ac doctrinâ eximij, primasquè Ecclesiæ dignitates meriti; specie tamen pietatis decepti (quam viginti omninò annos egregiè Molinos finxerat) in errorem prolapsi sunt; parati tamen ex Ecclesiæ sententia illos deponere. Noluit, inquam, Innocentius hos cum obstinatis hæreticis eodem fasce involvi; nam etiam in causa Religionis nihil fieri inconsultò debet, cæcoq; impetu & citra rationem, & tamen hæc omnia à Patribus exercita, à Canonibus

nonibus præscripta, somnus Talonio, & lethargus videntur.

Cùm aliquot abhinc annos Innocentius errores Casuistarum, qui moralem Theologiam corruperant, solemni diplomate damnasset; vetuit Parlamentum vulgari, quòd in illo mentio fieret Inquisitionis. Nunc verò cum Pontifex causam Molinos ejusq; Afsecularum maturè, citraq; passionem expendi vult, nec patitur præcipui meriti Prælatos adversariorum invidiæ exponi; indignatur Talonius, urgetq; Pontificem, & Inquisitionem inclamat, Tribunal alioquin tam illi exosum, & tunc præcipuè, cùm non patitur corruptelas opinionum Christianæ Theologiæ adeò funestas.

De-

Denique offendunt Advocatum nostrum, quæ de Pontificis Innocentij sanctitate passim & ab omnibus celebrantur: *Nec alios tam præclare de hoc Pontifice sentire dicit, quàm Jansenij discipulos.*

Quid posset vel ipsa invidia, si calamum Talonio duceret, ineptius fingere? Oportet enim verò totam Europam ex Jansenistis constare; tota enim est, quæ modernum Pontificem summis laudibus extollit, quæ illum ut Pastorem agnoscit ex speciali Dei providentia Ecclesiæ datum: & quæ fatetur, necessarium fuisse corruptissimis hisce temporibus, ne videretur abbreviata manus Domini, & suorum oblitas. Interroget Talonius Romam, imò

imò totum Orbem Christianum
& veritati testimonium feret.
Cum Sedes Romana vacaret,
jam tunc omnium votis dignissi-
mus Pontificatu censebatur, nec
spes fefellit, ceciditque major
omni expectatione eventus. Ani-
mus ab omni fastu & cupiditate
alienus. Familia, & consanguini-
nei non opibus, non honoribus,
aucti. Ingens domi frugalitas, &
par cura sublevandæ Apostolicæ
Cameræ ære alieno oppressæ.
Pax inter Principes Christianos
immensis laboribus parta, pro-
fusique Thesauri evertendo Tur-
carum imperio. Taceo felicissi-
mum belli eventum, infidelibus,
non tantum armis, verum etiam
terrore nominis Christiani &
civili bello oppressis. Taceo
Catho-

Catholicam Religionem Angliæ
 illatam; Germaniam Turcis pur-
 gatam, certæq; ruinæ ereptam;
 Nepotismum Româ proscriptum;
 morum integritatem semper sibi
 similem, neq; ut fieri solet, Prin-
 cipatu & fastigio corruptam. Con-
 stantiam Principe dignam, omniq;
 metu majorem, & denique infinita
 alia, quæ de hoc Pontifice narrari
 possent.

Hæc omnia tam vera & magna
 sunt, & Innocentij virtutes tot
 vocibus & testimoniis probant,
 ut nullis Talonij calumniis nulla-
 què invidentium arte obscurari
 possint.

Pergit deinde Talonius ad alia
 querelarum capita Romano
 Pontifici objecta, & cui maxime
 insistit,

insistit, urgetque, illa est; quod
recuset Innocentius vacantes Epi-
scopatus illis conferre, quos Rex
nominavit: *Tertiam fere partem*
Ecclesiarum Pastoribus vacare: si
nolit Pontifex concordatis stare, ne
Regem quidem illis obstringi; ut
ergo primis Ecclesie temporibus Epi-
scopos populus eligebat, ita nunc vice
populi posse à Rege constitui, cum præ-
cipua populi auctoritas sit in Reges
translata.

Sic Talonius philosophatur.
Atque utinam quàm Romæ, tam
in Galliis concordata religiosè
observarentur, cessarent utiquè
tot illi abusus, injustæq; usurpa-
tiones, quæ Galliam occupârunt,
quæq; bonis omnibus tot lacry-
mas expresserunt; quamvis eò
tandem processere, ut facilius de-

de-

deseri, quàm emendari possint. Sed ut objectis respondeam, nego Pontificem eos respuisse, qui à Rege fuerant optati, modò tamen ijs conditionibus potirentur, quas Concordata, sacrique Canonones requirunt. Nec ad alios virtute Concordatorum id examinare, quàm ad Summum Pontificem pertinet. Quòd si absint necessariæ conditiones, tenetur Rex spatio trimestri alios nominare desideratis qualitatibus instructos. Nec obligari Pontifex potest proferre causas repulsæ, cum nullius iudicio subiaceat. Quamvis enim nisi ob justissimas causas, repellere non possit à Rege nominatos, id tamen Conscientiæ illius relinquitur, nec ab ullo Principum ad-

ratio-

rationem repulsæ reddendam, multoq; minùs ad indignos admittendos, & pacta violanda constringi potest. Legantur tantùm concordata, & quæ post illam contigère, ad memoriam revo-centur, patebitq; jure, an injuriâ, Pontifex accusari possit. Quantis laboribus & à Cardinalibus, & à Legatis Gallix certatum est, ut Renatus Henrici IV. Confessarius Trecenti Episcopatu donaretur, quem illi Rex destinaverat; nec tamen impetrari Bullæ potuerunt, ut videre est in Epistolis Ossati Cardinalis. Nota quoque omnibus est celebris illius Abbatis repulsa, quem, cùm Ludovicus XIII. Regnantis Pater infinitis elogiis Pontifici ad Episcopatum obtulisset, nunquam tamen obtineri potuit

potuit, ob quasdam Abbatis actio-
nes Episcopo indignas, & clam
Pontifici notas.

At, inquires, *triginta interim
Ecclesie ab Innocentio Episcopis pri-
vantur.*

Fallitur Talonius, Pontifex enim
duos tantum admittere recusavit,
qui videlicet Anno 1582. Con-
ventui Parisiensi interfuerant,
subscripserantq; omnibus in eo
Conventu decretis. At Regij
Romæ Ministri sive imperio Re-
gis, sive proprio instinctu nega-
runt, se alios proponere posse,
duobus illis à Pontifice non ad-
missis. Sicq; Gallorum est cul-
pa, tot hætenus Ecclesias vacare.
Nolo hîc ad examen revocare
illorum imprudentiam, qui Re-
giam Majestatem nullâ necessitate
hujus-

hujusmodi tricis implicârunt. Alij
sanè Ministri conati essent, aut
Episcoporum, quos Rex nomina-
verat, innocentiam ostendere, aut
culpam elevare, aut aliâ quâvis
ratione placare Pontificis ani-
mum, ne mutua utriusq; amicitia
concideret, & optati à Rege ad-
mitterentur. Sed nihil istorum
Regiis Ministris placuit, quippe
placida & honesta respuentibus, &
illa potius amplecti paratis, quæ
omnia turbare, quàm componere
possint.

Sed quidquid de hoc sit, illud
saltem negari non potest, virtute
Concordatorum jus plenarium,
Episcopos constituendi ad Sedem
Apostolicam devolvi, quoties
intra semestre à tempore Vaca-
tionis nemo Pontifici præsentatur;
tantum

tantum ergo abest, damna vacan-
 tium Ecclesiarum Pontifici adscri-
 bi posse; ut potius summa illius
 moderatio magis magisque appare-
 at, viribus & auctoritati suæ pacem
 anteferentis.

Quòd ergo tot Ecclesiæ Pastro-
 ribus careant, Regionum Mini-
 strorum culpa est, non Pontificis
 Romani; nec iste, ut aulici assen-
 tatores criminantur, aut odio,
 aut vindictâ, aut genio Gallis ad-
 verso impellitur, sed ex Conscien-
 tiæ & justitiæ præscripto. Offe-
 rant Galli dignos Episcopali di-
 gnitate, & apertis brachiis eos
 Roma excipiet. Quòd si indi-
 gnos proponunt, frustra sperant
 Pontificem minis & clamoribus
 permotum iri, multoque minus
 sordidis

can- sordidis illis, rusticisq; convitiis,
scri- quæ non puduit Talonium in tan-
llius tum Pontificem expuere; & qui-
bare bus nihil aliud effecit, quàm ut in-
cem dignum se Togâ ostenderet, offi-
cioq; quo fungitur.

isto- Nec dicat Talonius: *Ideò no-*
lini- *minatos à Rege Episcopos Romæ ad-*
ficus *missos non esse, quòd non credant*
fren- *Pontificem infallibilem esse, &*
dio, *Conciliis superiorem, nec enim*
ad- *hæc repulsæ unica causa: sed illa*
rien- *poti⁹, quòd in eo Conventu, quem*
offe- *collectum esse jactabant Regi cum*
di- *Pontifice componendo, ausi fue-*
eos *runt causam Regaliæ definire, hoc*
ndi- *est illam causam, quam cum con-*
rant *stet ex majoribus, imò maximis*
ibus *esse, sicq; Pontifici reservatam; ac*
inùs *insuper per legitimam appella-*
lidis *tionem*

L

tionem

tionem ad Apostolicam Sedem devolutam; ignorare non poterant, non ad paucos Galliae Episcopos, non Conventum Parisiensem, sed ad solum Pontificem pertinere. Et cum oporteret in ea causa, in qua de libertate agebatur Ecclesiae Gallicanae, vires cum Pontifice, Christique Vicario conjungere; ipsi potius exemplo planè indigno, contra suum Protectorem arma sumere, causas expoſtulandi congerere, Pontificiam potestatem in arctum cogere, idquè nullâ necessitate nullâque auctoritate conati sunt; hæc inquam causæ fuerunt, ob quas credidit Pontifex vacantes Ecclesias tam timidis, infidisque Pastoribus committi non posse.

dem
pote
e Epi
Parisi
ficem
ret in
e age
vires
Vica
xem
uum
causas
ntifi
coge
ullaq;
æ in
s cre
lehas
ribus
Et

Et verò cui unquam in mentem
venisset, adeò Episcopis Parisien-
sis Conventûs nullam decori, ho-
nestiq; curam fore, ut eo ipso tem-
pore contra tam sanctum Ponti-
ficem talia molirentur; quo ipse
nullo sui privato commodo, in-
commodoquè, sed unicè ob liber-
tatem Episcoporum, quatuorq;
Provinciarum à Regalia exem-
ptionem cum Rege conflictaba-
tur? Egregiam enimverò occasio-
nem, candidoq; marmori inciden-
dam, ob quam videlicet crederent
indici bellum Romano Pontifici,
ejusq; auctoritatem minui oport-
ere. Sed nequè ullum manda-
tum à Clero Provinciarum sua-
rum Episcopi acceperant tam
grandia & inconcessa tentandi.
Constat etiam illos ipsos Antisti-

tes, qui Parisios convenerant, non liberis suffragiis, sed vi, metuquè, & ex aulæ imperio in cæteribus Provincialibus electos fuisse. In ipsis quoq; Parisiensibus Comitibus nunquam tanti momenti causa discussa, & ad examen revocata, nec etiam Episcopis, aliisque Provinciæ Deputatis libertas dicendi permiffa, sed omnia ex Præfidis arbitrio, hoc est, ut ex Palatio jubebantur raptim festinata.

Nolo hîc Parisiensi declarationi, quatuorq; propositionibus expendendis immorari, id jam ab aliis factum; ac illis præsertim, qui vanissimas ac plenas imposturis Maimburgi cantilenas (digni videlicet illius Cætûs Protectoris) egregiè refutârunt.

Suf-

Sufficit dicere, Episcopos, qui Parisios convenerunt; & Basileensium, & Richerianorum licentiam superâsse, ac gravius, quàm illi in Pontificis auctoritatem, grassatos esse. Basileenses enim in nonnullis tantùm casibus Concilio Pontificem submittebant; at Parisienses nostri in omnibus & semper, adeò ut si Concilium aliquod legitimè congregatum hæresin postea definiret (ut quondam Ariminense) non posset ex istorum sententia, à Pontifice irritum declarari, ejusq; Decreta aboleri. Si prius Parisienses Episcopi & Gallicanæ Ecclesiæ in Synodo anni 1625. & Conciliorum documenta percurrissent, quàm nuperam Declarationem foras proferrent;

utique intellexisset, illam mentem
Ecclesiæ Gallicanæ, omniumq;
Conciliorum è diametro repu-
gnare; quippe cum Decreta, leges-
quæ Conciliorum vim & auctori-
tatem nullam habeant, nisi à Pon-
tificè confirmata.

At ex aduerso, si quis Deputa-
torum, qui Parisiis convenerunt,
audaciam animo reputet; merito
dubitare possit, non tantum an
Galli, verum etiam an Catholici
sint, agnoscantq; pro Christi Vica-
rio Pontificem Romanum; sicq;
ex hac etiam parte merito Ponti-
fex morari debuit, Bullasq; retine-
re, donec de illorum fide & reli-
gione pleniùs constaret.

Cæterum illud quoq; notandum
est, quod Talonius ex industria
omisit;

omisit, videlicet, eo ipso tempore
quo duos illos ex notatis causis In-
nocentius rejecit, simul profes-
sum, se alios, qui Parisiensi Con-
ventui non interfuerant, libenter
admissurum; imò sequenti postea
anno Abbatem S. Valerij à Chri-
stianissimo Rege nominatum ad
Ecclesiam Quebekensem in novo
Orbe promovit.

Quid hîc rogo à Pontifice non
moderatè, non canonicè, summaq;
prudentiâ factum? & quis est Ta-
lonius, ut plura à Pontifice petat,
quam in Concordatis compre-
hendatur? an vero oporteat Pon-
tificem quoslibet, nulloq; disci-
mine, digni aut indigni sint, ad
Episcopatus recipere? aut fortè
examinata, & iudicata à Pontifice
Talonij examini & iudicio, aut

alterius Tribunali subjaceant? & si Pontifex omnes, quotquot à Rege exhibentur, acceptare tenetur, quid ergo causæ est, ut in Concordatis statuatur, si Pontifex aliquem rejiciat à Rege nominatum, obligari Regem intra tres menses alium Pontifici offerre? nec verò insolitum est, aliquos à Pontifice repelli; nondum quadraginta anni effluxerunt, cum ob similem ferè causam nunquam obtineri potuit, ut Petrus de Marca ad Episcopatum Conforanensem, & postea Archiepiscopatum Tholosanum priùs admitteretur (quamvis à Rege nominat⁹, quamvis Gallico Legato omnem lapidem movente) quàm ut aliqua purgasset, quæ in celebri suo libro de Concordia Sacerdotij & Imperij

licentiùs contra Romanam Se-
dem expresserat.

Opponit quidem Talonius :
*Cardinalem Lotharingia in Concilio
Tridentino palàm professum esse, Pon-
tifici Romano donum infallibilitatis
non competere.*

Sed multis rationibus auctori-
tas, & testimonium hujus Cardi-
nalis impugnari potest.

Nam primò nec Paulus Servita,
nec Pallavicinus in historia Tri-
dentini Concilij hujus facti memi-
nere; at utique meminissent, nec
enim aut ignorare poterant, aut
silentio præterire rem tanti mo-
menti, & tam omnibus notam.

Deinde Instructio à Lotharin-
go ad Bretonem Agentem suum,
data, & quam describit Dupuy,
L 5 meritò

meritò suspecta est, dubiæq; fidei
 & videtur ab hæreticis corrupta.
 Quippe Cardinalis in ea testatur:
Concilium Florentinum in Gallis re-
ceptum non esse. At nullus Catho-
 licorum hoc dixerit, cùm constet
 ubiq; locorum Florentinum rece-
 ptum esse, si Græcos schismaticos
 excipias. Basileenses quidem o-
 mnibus viribus egerunt, ne Con-
 cilium Florentinum indiceretur,
 & tamen nullus Principum reli-
 ctis Basileensibus, Florentinum pro
 Oecumenico non agnovit, illiq;
 tanquàm legitimo non adhæsit.

Denique ipse Dupuy ad margi-
 nem illius instructionis notat, im-
 perâsse Agenti suo Cardinalem Lo-
 tharingum: *Quæ Pontificem, &*
Concilij superioritatem spectant,
omitterent legere. Ex quibus col-
 ligere

ligere licet, pœnituisse Cardina-
lem, & rematurius expensâ emen-
dâsse, quæ irato exciderant.

Sed quidquid de hac instru-
ctione sit, recordari omninò de-
buit Talonius in ultimo Latera-
nensi Concilio sub Leone X. aper-
tissimè definitum esse: *Concilium*
Pontifici subesse, & tamen illa ipsa
Synodus Lateranensis pro legiti-
ma, Oecumenica, & indubitata
à Ludovico XII. & Francisco I.
Galliæ Regibus, & proprio, &
omnium Gallorum nomine, rece-
pta est. Sed & Cancellarius Pra-
tensis in illo ipso sermone, quo no-
mine Francisci Regis Parlamento
demonstrat, Concordatum recens
cum Pontifice initum Galliæ con-
ducere, illud quoq; adjungit: *Cer-*
tum esse, Papam, si paucos, rarosq;

casus excipias, omni Concilio superio-
rem esse.

Errat ergo Talonius, sequè re-
rum, quas narrat, omninò igna-
rum ostendit, cùm audet tam præ-
fidenter asserere: *Totam Galliam
Basileensi synodo adherere in ijs, qua
spectant ad Concilij supra Pontifices
auctoritatem. Totam quoque cum
nupero Parisiensi Conventu sentire.*
At Talonius catenas, exilia, bono-
rumq; proscriptiones amoveri fa-
ciat, dicendiquè, quæ sentiunt, li-
bertatem Episcopis reddi, & con-
tinuò videbit, quàm multi nupe-
ram Declarationem ex corde aver-
sentur, & toti in partes Pontificis
transeant.

Cæterùm quidquid Theologi
privatim opinentur, palam tamen
paucissimi ausi sunt, Pontificis au-
toritati

toritati litem movere; & inter
istos paucos duo illi, qui ad Episco-
patus admissi non sunt, nec prius
admittentur, quam agnito, corre-
ctoq; errore. Sed duo isti facile
veniam impetrassent, modò Gallis
placuisset, minori fastu, strepituq;
rem istam aggredi: at avidi tur-
barum, flammamq; accendendi, eo
tandem devenerunt, ut jam semel
accensam ardentemquè, nec ve-
lint extinguere, nec etiam pos-
sint.

Transit deinde Talonius ad in-
gentem machinam, quâ Pontifi-
cis animum expugnaturum se cre-
dit. Prædicit: *Nisi Pontifex Bul-
las ad vacantes Episcopatus concedat,
etiam illis, quos indignos reputat,
fore, ut nihil amplius pecunia ex Gal-
liis Romam deferatur.*

L 7

O sim-

O simplicem Talonium, qui tantum Pontificem Advocati calceio metitur! nimis planè Innocentij animum & genium ignorant, quicumque sperant corrumpi eum posse tam vili pretio: non Thefauri, non regna sufficerent; quanto minùs parum illud argenti, quod ex Gallis affertur, quodq; in tot capita divisum etiam à sordidissimis vix nomen, aut curam meretur?

At, pergit Talonius, Pontifice Bullas recusante, meritò ex parte Regis Christianissimi Concordatum abrumpi posse, reduciq; Pragmaticam sanctionem?

Sed quia nec aulæ, nec Regis Confessario conduceret Pragmaticam sanctionem, & cum ista liberas electiones Gallix restitui, ideo

ideò Talonius noster modum
aliud invenit, quo & Concordata,
& Pragmatica aboleri possint,
& tamen jus eligendi penes Re-
gem constitui: *Electio*, inquit, *Episcoporum*
olim ad populum pertinebat:
at populus non amplius in eo statu
est, ut hoc jure gaudere aut potiri
possit: exempla quoq; suppetunt
Regum prima, secundaq; stirps, qui
certis casibus Episcopos eligebant:
cum ergo Reges sint precipua & no-
bilissima populi pars, possintq; tam
proprio nomine, quam populi agere;
succedant ipsi, eligantq; Episcopos, quos
postea Metropolitanus, alijque Epi-
scopi Provinciales confirmant, con-
secrantque.

En tibi egregiam Gallici Advo-
cati Theologiam! quam qui legit,
auditque, meritò suspicari possit,
venisse

venisse auctorem ex ultima Orbis
 Brasilia, ubi nulla æquitatis, nulla
 rationis, nulla juris Divini huma-
 niq; notitia. Talonius tantus li-
 bertatis Gallicanæ declamator ni-
 hil Pragmaticæ sanctioni (in sa-
 cris Canonibus, Conciliisq; Con-
 stantiensi & Basiliensi fundatæ,
 si electiones spectes) nihil synodo
 Aurelianensi deferendum cen-
 set, quæ Capitulis Cathedralibus
 unà cum Magnatibus, præcipuis-
 què Civibus Diæcesis jus eligendi
 restituit. Talonius adeò Cano-
 nicis electionibus adversatur, ut
 eas etiam impossibiles esse con-
 tendat, & quas alij quondam Ad-
 vocati tanquam præcipuum ca-
 put Gallicanæ libertatis omnibus
 viribus propugnârunt, ipse sub-
 versas cupit. Talonius, inquam,

NON

non Canonum, non Regiorum,
edictorum, non Legum in Con-
ciliis sancitarum, non denique
libertatis Ecclesiasticæ memor
omnia momento deleri optat;
tantum ut in aula mereatur. Jus
novum condatur solâ auctori-
tate, Jurisque prudentiâ Talonij
suffultum: Galliæ Concordata
uno ictu truncentur, quippe Pon-
tifici propitia, cui jus permittunt
indignos repellendi: cesset Pra-
gmatica; nam electiones restituit
Capitulis Rege excluso: non se
Pontifex electionibus immisceat:
& denique in locum tot Cano-
num, tot legum, tot sanctionum
tot Conciliorum Rex solus unus-
què succedat, eligatquè Episco-
pos; sic tamen, ut hoc ipsum jus
eligendi nullis Concordatis illi-
getur,

getur, & contra omnium retrò
 Regum exempla ex solius Prin-
 cipis arbitrio pendeat. En tibi de
 rebus Ecclesiasticis (quarum præ-
 cipua pars electio Episcoporum)
 Talonij Ideam ! Quis rogo Eccle-
 siæ Gallicanæ vices non meritò
 defleat ? quæ loco sacrorum Ca-
 nonum, loco Pontificis Summi,
 ex arbitrio, somniisq; pendeat
 Regij Advocati; hoc est, hominis
 ad nutum aulæ faciem moresquè
 mutantis, cui nulla legum Eccle-
 siasticarum peritia (nisi cum for-
 tè ad Declamationes suas farcien-
 das hinc inde aliquid raptimquè
 convasavit) nulla honoris, nulla
 Conscientiæ, nullâ Edictorum Re-
 giorum cura, sed sola & unica
 adulandi, aulamq; demerendi li-
 bido.

Me-

Meritò hæc Lectoria aliena, nec ad rem spectantia videantur, cum nihil pertineant ad jus Asyli à Gallicis Legatis expetiti; sed oportuit vestigia Talonij legere.

Jam videamus, quid de Jure Quarteriorum dicat.

Primò ingenti digressione in Bullam Cœnæ vociferatur: *Hæc novam, immensamq; Monarchiam Pontificibus stabiliri. Hæc Parliamentis jure causas Beneficiarias (quoad Possessorium) cognoscendi injustè privari, sicut etiam causas cum reales, tum personales Clericorum.*

Quæ de hac nova & universali Pontificum Monarchia Talonius exclamat, planè nova sunt, nec in Bulla fictæ hujus Monarchiæ ulla mentio reperitur. Quòd si nomine Monarchiæ statum &
Hic-

Hierarchiam Ecclesiasticam Talonius intelligat, in qua Parlamentum prohibetur jurisdictionem in causas Ecclesiasticas usurpare, non video, quis meritò de Bulla Cænæ conqueri possit; si modò Judices illos sæculares excipias, quibus & antiqua ambitio in Clericos dominandi, & par cupiditas eorum litibus quæstum faciendi.

Cæterum ex modo, quo Talonius de Bulla Cænæ loquitur, omninò apparet, eam Bullam ne quidem lectam ab eo esse, sed tantum aliorum narratione acceptam.

Primò enim supponit Monarchiam aliquam universalem eâ Bulla stabiliri, cum tamen nullius Monarchiæ illic mentio fiat.

Deinde

Deinde supponit, censurarum, quæ in Bulla Cœnæ continentur, primum auctorem Julium II. fuisse: & tamen certum est, hujusmodi & ex similibus causis censuras multis jam prius annis Urbani V. Pauli II. & Sixti IV. Constitutionibus insertas fuisse. Postea secuti Julius II. & Paulus III. aliiquæ Pontifices, quos, licet nemo odij in Gallos accuset, constat tamen eodem modo, iisdemquæ solemnitatibus die Jovis sancti Bullam Cœnæ, & censuras illâ comprehensas publicasse. Nihil ergo apparet, quod in ea Bulla argui possit, nisi, ut dixi, illud Talonio intolerandum videatur, quòd Parlamentum Ecclesiasticis causis judicandis arceatur.

Tran-

Transit tandem post longas digressiones Talonius ad interdictum Ecclesiæ S. Ludvici: *Quod contra omnes regulas, formasque Canonicas esse contendit.*

Sufficeret ad hoc respondere, tam supremâ auctoritate Pontificem Romæ potiri, quàm Regem Parisijs; hoc solùm discrimine, quòd Pontifex Romæ utraqùe potestate, temporali videlicet & spiritali fungatur, Rex solâ temporali; quæ ergo Pontifex semel Romæ iudicavit, ea non Parlamenti, non Talonij, non ullius mortalium, sed Dei solius examini & iudicio reservantur.

Cæterùm nulla causa Talonio irascendi ob neglectas Canonum regulas; nam illæ multò severius Romæ, quàm Parisijs, & in Galliis obser-

observantur; atque utinam cum
Regiorum Ministrorum imperio
Monasterium Charonense destru-
ctum: cum Institutum Infantia
Jesu abolitum: cum Urbanissæ in-
intrusæ: cum Cisterciensis, Glu-
niacensis, Trinitariorum Abba-
tum electiones sublata: cum Re-
galia, aliæque Ecclesiasticae causæ
secularium Tribunalibus submissæ; utinam, inquam,
cum tam multa contra libertatem
Ecclesiarum quotidie fiunt, æquè
Galli Canonum, sacrarumque Regu-
larum, ut Pontifices meminissent.

Cardinalis ergo Vicarius ideò
Ecclesiam S. Ludovici interdicto
supposuit, quòd Rector, totumque
Ecclesie illius Collegium ausum
est Lavardinum quatumvis noto-
riè excommunicatum ad Sacra-
menta

menta Ecclesiæ, communesq; pre-
 ces recipere. Constabat de Pon-
 tificis Bulla jam Regi, jam mini-
 stris, ipsiquè Lavardino, jam prius
 notà quàm Parisiis discideret; nec
 potest ignorantiam prætexere,
 cùm quinque menses post vulga-
 tam Bullam ideò armatus Romam
 intraverit, ut Asylum quovis mo-
 do tueretur, invitoquè Pontifice,
 & in quamcunq; ~~faciem~~ se vertat
 Lavardinus, nunquàm persuade-
 bit se ignorasse, quæ tot signis ac
 velut ex industria mundo patefe-
 cit. Romam ingreditur bellato-
 ris more, ac victori similis. Vecti-
 galia ad portas solveere recusat.
 Bellicis instrumentis & apparatu
 se munit. Palatium Farnesium
 gladiatoribus, aliisque classiaris
 militibus implet: excubiæ, circi-
 tores

pretores Palatium totâ noctè obam-
Pon- bulant ; credas arcem aliquam ,
mini- castrumq; vi expugnatum custo-
prius- di; utquè tota Roma intelligat
; nec Lavardinum non Legatum , sed
cere- militem agere , vigiliæ certis ho-
alga- is distinctæ campano ære indi-
mam- cantur. Jam rogo , post tot argu-
mo- menta violatæ Pontificis Bullæ,
fice; quis ampliùs dubitet Lavardinum
ertat- non incidisse censuras Pontificio
ade- diplomate inflictas ? & si hæc tam
is ac nota & vulgata sunt , ut abscon-
tefe- di non possint , nullaq; tergiver-
llato- satione purgari ; quis neget Cle-
recti- um , Rectoremq; Ecclesiæ S. Lu-
culat- ovici , qui Lavardinum ad sacra
aratu- admiserant , censuras meruisse ?

At Lavardinus denunciatus nec-
um fuerat.

M

AI

At Talonium Concordati, & Pragmaticæ reminisci oportuit, ubi expressis verbis notatur: *Cum quis in rebus sacris, ac participatione Sacramentorum cum notoriè excommunicatis communicaverit, posse interdicto, aut etiam excommunicatione puniri, quamvis nulla denuntiatio præcesserit.* Notorium erat incurrisse Lavardinum Excommunicationem: notorium contra Pontificis voluntatem & edictum jus Asyli usurpasse, idquè palam, obstinatequè: neque hoc à Re-ctore, Collegioq; Ecclesiæ S. Ludovici ignorari poterat, quid ergo obstat, ut non potuerint, ruerintq; interdicto ligari: refugiat Talonius ad locos communes scholarium more, qui thoricam discunt; exclametq; *damna*

ti, & damna ex Interdictis nata; nec
tuit, enim de Regnorum, aut Provin-
; Cum ciarum Interdictis hîc agitur, quæ
ipatio olim adeò frequentia; sed de in-
iè ex terdicto, unius Parochialis Eccle-
it, posse siæ, ac Romano Pontifici (quippe
unice- in Romana urbe) planè subjectæ;
denun- & quam Interdicto supponi me-
erato ruit culpa & inobedientia illius
xcom- Collegij. Frustra igitur cavillatur
contra Talonius, nec quicquam reperiet,
dicta- quod huic interdicto, sive for-
palam, mam, sive substantiam spectet, so-
à Re- lidè opponat.

S. Lu- *At Legatus, aliusvè Regis Mini-*
nid ex- *ster nec peccat, nec excommunicatio-*
t, me- *nem meretur, quoties officio suo fun-*
a: ne- *gitur, & Principis mandata exequi-*
com- *tur.*

ui Re- *Quæro, quam Talonius Reli-*
etq; in- *gionem profiteatur, & an Evan-*
damna *gelio*

gelio credat? nam si credit, negari
 utique non potest, illis Evangelij
 verbis: *Quaecunque ligaveris super*
terram, erunt ligata & in caelis, da-
 tam esse Pontifici plenam, nullaq;
 exceptione limitatam potestatem
 ligandi, solvendiq; si ergo Prin-
 cipum Legati, Regi; Ministri
 Christiani sunt, si clavibus Eccle-
 siae perinde ac reliqui fidelium
 subjecti; si Evangelium eos non
 excipit; si peccare possunt, etiam
 cum Principum suorum mandata
 exequuntur; quâ ergo ratione
 sustineri potest, eos puniri ab Ec-
 clesia, & excommunicari non
 posse? Ergo ex Lavardini & Talonij
 Theologia poterit aliquis ex
 Principis sui jussu in Ecclesia Prae-
 latum manus injicere, eumq; vitam
 privare, poterit patrimonium ac
 bona

egari bona Ecclesiæ, ac etiam Jurisdi-
ctionem supremam (quæ omnia
alia pretio superat) invadere; &
tamen quia Principis imperio
fecit, censuras effugere à sacris
Canonibus latis; at hæc tam ab-
surda sunt, ut hæctenùs nunquàm
lecta fuerint, nunquàm audita.
Imò si usum Ecclesiæ, si Canones
ipsamquè Gallix historiam evol-
vas, quàmplurima occurrent
Regum exempla, qui sacrorum
Communionem prohibiti sunt: si
ergo Reges excommunicari pos-
sunt, quantò magis Regum Le-
gati? Tempus me deficiat, si o-
mnium Græcorum, Germano-
rumquè Imperatorum, si Angliæ,
si Gallix Regum exempla percur-
ram. Clotharij quoquè, Philippi
Augusti, utriusquè Henrici III. & IV.

notiora sunt, quàm ut negari ab aliquo, aut in alium sensum explicari possint. Etiam qui in Sedem Apostolicam iniquissimi sunt, fateri coguntur, sub initium octavi sæculi Leonem I. Leonomachum à Gregorio II. excommunicatum esse; eaque occasione Exarchatum Ravennatem in Italia perdidisse. Sic quoque, qui maxime se Gallos profitentur, negare haud possunt, Clotharium, Philippum I. & Philippum Augustum Gallia Reges à Pontifice Romano excommunicatos, coactosque esse, ejectis concubinis, legitimas conjuges thalamo restituere. Nicolaus I. Lotharium, quòd repudiata Teutbergâ legitimâ Conjuga Waldradam concubinam duxisset: Urbanus II. Philippum

in

ri ab in synodo Claremontana : & de-
n ex- nique Innocentius III. Philip-
n Se- pum Augustum, & hunc quidem
funt, tantâ severitate, ut nullus cum eo
octa- societatem jungere, nemo publi-
hum cis edictis ejus nomen, aut Re-
atum gnum subscribere auderet, sed
cha- Diplomata hâc formulâ claude-
erdi- rentur: *Regnante Christo.* Plura,
ximè qui volet, legat solùm historias
egare Maimburgi (tanti Pontificum ac-
Phi- cusatoris) illic longo numero ex-
stum empla Henrici IV. Henrici V. Fri-
oma- derici I. Philippi I. Othonis IV.
tosq; Friderici II. Conradi I. Imperato-
imas rum reperiet, ac multa etiam An-
tere. gliæ Regum, qui sacris exclusi de-
d re- dignati non sunt, aut Pontificis,
Con- aut hujus Legatorum genibus ad-
inam volvi, veniamquè precari. Et quid
pum Pontifices loquor? Ipse Fulco
in M 4 Archi-

Archiepiscopus Rhemensis anathema minatus est Carolo simplici Galliarum Regi, si foedus iniret cum Nortmannis Gente Barbarâ & Idolis addicta. Verba Fulconis ad Regem scribentis hæc sunt: *Sciatis, quòd si hoc feceritis, & consiliis nostris non acquieveritis; nunquam me fidelem habebitis, sed & quoscunquè potuero, à vestra fidelitate revocabo, & omnes vestros excommunicans perpetuo anathemate damnabo.* Et libro 6. Capitularium (quæ ipsi Reges approbârunt) capite 249. Hæc verba leguntur: *Hujus Constitutionis forma servetur, & velut prevaricator Catholice fidei execrandum anathema fiat, & à Domino reus existat, quicunquè Regum deinceps Canonis*
hujus

hujus Censuram in quocunque crediderit esse violandam.

Constat ergo ipsos Reges hanc in Pontifice potestatem agnovisse, ac veneratos esse. Pœnituit, peccasse, veniam aut ipsi, aut per Legatos deprecati sunt: pœnas denique, & delicto, & scandalo impositas læti velut remedia acceptarunt. Quod si Talonium consulissent, quid aliud responderet, quàm Censuras esse ignes fatuos Vaticani, qui in fumum resolvantur, nequè alij, quàm auctori, nocere: carceribus, proscriptionibus, exiliisq; cogendos Sacerdotes Ecclesias pandere, & Sacramenta petentibus dare: Pontificem calumniis onerandum esse nullo falsi, aut veri discrimine, modo ut noceant. Deniq; quoties Pontificum sententia displiceant,

ab ijs tanquam ab abusu ad Parliamentum, ad Concilia, seu futura, seu non futura, provocandum esse. Hæc inquam, fuissent Talonij scelerrata consilia. Sed nihil istorum magni illi Monarchæ, quippe alia Principibus, alia Advocatis Conscientia. Agnoscebant se instar aliorum mortalium errare posse, & ideò non minùs moneri corrigiq; se patiebantur; neq; in eo Majestatem ponebant, ut Ecclesiam contemnerent, ejusquè auctoritatem pessumdarent indignis cavillationibus; sed in eo potius, ut ejus se legibus submitterent, ut suo exemplo docerent, quàm oporteat Ecclesiæ censuras timere; & deniq; ut omnibus reverentiam Ecclesiæ, ejusq; Capiti, Romano videlicet Pontifici debitam inspirarent.

Verum

Verum quidem est, nonnullos
Galliæ Episcopos, plusquàm dece-
bat, auctoritatis suæ anxios, tena-
cesquè, sibi pro prima instantia au-
toritatem arrogâsse Reges ex-
comunicandi; unde in illa verba
contra Gregorium I V. prorupête:

*Si veniret Regem excommunicatu-
rus, ipse Excommunicatus discederet.*

Hæc Talonius exaggerat, aptatq;
suæ causæ, quæ tamen, si aliquis
huic Togato pudor, æternâ obli-
vione delenda, & ex Galliæ annali-
bus planè oblitteranda fuerant.

(a) Qui enim Episcopi Galliæ, ut
audeant in Pontificem Romanum.

M 6

Chri-

(a) Ipse Aimoinus, qui hæc verba Epi-
scoporum recenset: *Presumptuo-
sos & audaces* vocat. *Aimoinus
lib. 5. cap. 14.*

Christique Vicarium sententias,
pœnas imò anathemata dictare?
num Pontifex non solùm Concilio
Oecumenico, verùm etiam tumultu-
uario Episcoporum manipulo sub-
jectus; Hæc tam absurda, tamq̃
indigna, ut pigeat refutare.

Illud ergo verum est, constat-
que ex Galliæ historiis, Capitu-
laribus, Conciliisque, olim Epi-
scopos sibi, ut dixeram, auctori-
tatem adscripsisse Reges excom-
municandi; cùm verò hâc pote-
state aut factionibus, aut etiam
Civilibus bellis abuterentur; sæ-
pè Pontifices rogati, ut soli id
facerent. Quòd si Talonio otium
fuisset Clementis VI. aliorumq̃
Pontificum Diplomata evolvere,
ac etiam instructionem Caroli IX.
ad

ad Paulum IV. pro Regina Navarræ, supplicesquè libellos d' Angenes, Perronij, & Ossati Cardinalium pro Henricis III. & IV. Regibus Gallix; id solum sufficeret, ut Talonius continuò fateri cogeretur, agnovisse Reges, se posse à Pontifice Romano excommunicari; & postquàm excommunicati sunt, absolvi postulasse: ac insuper, ut hâc potestate soli Pontifices, non Episcopi, uterentur, enixè rogâsse. Juris etiam Consulti, Advocatiq; prioris sæculi, quamvis hæreticorum opinionibus imbuti, quæ tunc Galliam impleverant; quamvis negârint, posse primo occupanti Regna exponi, aut interdicto subjici (de quo nulla modò concertatio) semper

M 7

tamen

tamen facti sunt, posse Principes
 excommunicari, idq; Theodosij,
 Leonis, Fridericorum, Regumq;
 Galliaë exemplis comprobârunt.
 Hoc ergo tam notum certumque
 est, ut inficiari nemo possit, nisi qui
 velit Ecclesiam auctoritate suâ pri-
 vare, illâ, inquam, auctoritate, quæ
 supra Petram, imò supra Christum,
 ejusq; Verbum immutabile fun-
 data, non locis, non temporibus,
 non hominum arbitrio moveri
 potest, evertiquè.

Fixum ergo ratumq; sit, posse
 Reges, posse Regios Ministros
 Censuris percelli, etiam cum Prin-
 cipis mandata exequuntur; siqui-
 dem ea ipsa executio cum aliquo
 delictorum conjuncta sit, quæ
 Censuras merentur, ut nuper cum
 Lavardino contigit.

Quæ

Quæ Talonius narrat de ijs, quæ Neapoli & in Sicilia contigerunt, indigna sunt refutatione, quippe palam & indubiè falsa.

Constat enim nonnullos ex Confiliariis statûs, Regiisq; Ministris à Nuntio Apostolico excommunicatione percussos sacris abstinuisse, utque Natalitia festa obire possent, prius veniam postulâsse, atq; etiam obtinuisse, cum clausula tamen de *Reincidentia*, nisi à Nuntio imperatis obtemperarent. In Sicilia quoque cum ob violatam Ecclesiasticam immunitatem, & Vice-Regem, & alios Regis Ministros Panormitanus Archiepiscopus anathemate percussisset, non prius absoluti sunt, quàm Archiepiscopum adirent, publiceq; ac solito ritu veniam poscerent.

Ea

Ea quoq; prætereo, quæ de Ignorantia Bullæ, deq; ejus publicatione, nunquam in Galliis facta, ab aliquibus recitantur, & ipse quoq; Taloni⁹ ea tantum cursim obiterq; perstrinxit. Nam ut eo Pontificis Diplomate ij saltem, qui Romæ morabantur, obligarentur, sufficit illud Romæ promulgatum esse, Romæq; dependisse. Nolo hic quærere, Legatus fuerit, aut non fuerit Lavardinus; quamvis enim multis rationibus evincere possim, non fuisse pro Legato habitum, cum videlicet non sufficiat aliquem pro Legato mitti, nisi etiam à Principe, ad quem mittitur, pro Legato admittatur: & quoties ipsius Pontificis Nuntij, cum ad Galliæ limites pervenissent, jussi sunt redire, nec unquam admissi,

non

non aliâ ratione, quàm quòd Regi non placerent? Sed sive Legatus sit, sive non sit Lavardinus, sufficit jam dicere, non ignorâsse illum, imò nec ignorare potuisse, sub pœna excommunicationis ipso facto incurrendæ à Pontifice vetitum esse, ne quis Jus Franchitiarum, Quarteriorum, & Asyli præterdere, multoq; minùs usurpare auderet. Scivit hoc Lavardinus; usurpavit tamen, nec monitus cessavit; non celari delictum poterat, non ullo privilegio purgari; meruit ergo Censuras, incurritquè; & quòd postea, non petitâ, nec impetratâ veniâ, Parochialem S. Ludovici Ecclesiam intraverit, adieritq; Sacramenta; contemptus & injuria fuit, Pontificis Ecclesiæq; auctoritatem cum fastu calcantis.

Post-

Postquàm Talonius nullo fundamento dixit, à Pontifice non posse Legatos excommunicari, adjungit, multò minùs potuisse ob jus Asyli & Franchitiarum: *Has enim esse jus merè temporale, sicq; excommunicationi non subjacere, tan- toquè magis, quòd illud immemoriali prescriptione in Regem transferit.*

Sed primò quærimus ex Talonio, quis Parlamento hanc potestatem tribuerit, inter Pontificem Regemquè causam Romanæ urbis, deque jure Franchitiarum judicandi? num ergo & Pontifex, & Roma, & utriusquè causæ ad parlamenti, Regisque tribunal pertinent, ut ab isto delegari, ab illo (cui tantùm causæ privatorum submittuntur) decidi, finirequè debeant?

Deinde

Deinde, ut rem ex suis principiis examinemus, videndum est, quænam tandem sint illa jura, quæ in Romanam urbem sibi vendicant Legati, quæq; eorum rationes; nam si Talonio credimus, potest Rex Galliarum in Romanam urbem supremam sibi auctoritatem asserere; potest Pontificem throno movere. En nova Talonij jura, quæ nec Pithæo, nec aliis (Regiorum in diversos Principatus jurium Collectoribus) in mentem venere; nam quod hæc auctoritate in Romanam urbem Rex interim abstineat, gratiæ Talonius & indulgentiæ adscribit, sic tamen, ut quando Regi placuerit, commodumq; fuerit, uti possit hoc jure, Romæq; dominari. Potest Rex, *inquit*, totâ Româ potiri,
nunc

nunc aliquâ tantûm ejus parte
contentus est, quam Legatis suis
cedit, & Quarterium vocant; nam
ædes ipsas, Palatiumquè Farnesi-
um quod attinet, in quo Legati
morantur; nec Legatorum, nec
Regis est, sed Ducis Parmensis. In
hoc ergo Quarterio, seu in hac ur-
bis Regione (præter lucrum, quod
ex illis, qui huc confugiunt, Lega-
torum familiæ accedit) contendit
Talonius, posse omnibus proscri-
ptis, sicariis, veneficis, Latronibus,
Atheis, sacrilegis, Adulteris, Me-
rettricibus, omnibusq; criminosis
stationem & Asylum patere: huc
Justitiæ Ministris accessum non
esse: neminem hîc capi posse: nec
ullum esse tam reum, quem, si huc
confugerit, teneatur Legatus pe-
tenti Magistratui restituere, imò
qui-

quicumque & cujuscunque Magi-
stratus Pontificij imperio hoc sa-
crarium intraverit, vinciendis
reis, posse à Legati Ministris per-
cuti, occidique. Hoc ergo esse
grande illud Gallici Regis privile-
gium, quod non deleri, non alie-
nari possit, & deniq; cujus gratiâ
Parlamentum humillimè Regi
supplicat, ne illud violari quovis
modo patiatur.

Subit planè animum admira-
tio, tantos, tantaquè scientiâ
præditos Senatores, quantâ illi
gloriantur, qui Parisiense Parla-
mentum componunt, non erube-
scere causam tam frivolam, tam
novam, tam injustam, & omni-
bus legibus Divinis humanisque
contrariam sub oculis totius Eu-
ropæ sustinere, suamq; illi aucto-
ritatem

ritatem præstare: & saltem moderari decebat, & aliquâ exceptione coërcere; si enim Rex auctoritatem aliquam, & jus præventionis Reos puniendi in certo aliquo, exemptoq; urbis territorio sibi assumeret, novum quidem id esset, nullaq; ratione subnixum; ferri tamen utcunq; posset; quippe & delicta in aliquo tandem territorio punirentur, & totâ Româ publicæ quieti provisum esset. Sed nihil horum Regis Legatus. Imò quantacunq; sit hujus prætensi juris, aut privilegij injustitia, non desunt Regi nec in aula, nec in Parlamento, nec in ipso Conscientiæ foro Adulatores, qui, ut illud tueantur, Regiq; persuadeant, Caroli Magni, aliorumq; Galliarum Regum & liberalitatem, dum Romanæ

manæ urbis dominium concessere, & modestiam extollunt, cum tam modicâ urbis parte, quâ videlicet Quarterium extenditur, contenti sunt.

Sed Talonius nec Caroli Magni, nec aliorum donationes, nec alios titulos moratus, vult quorumcunque criminum reos, ut primùm Legati Quarterium (quo magnus ædium & platearum numerus continetur) attigerint, continuò exemptos fieri, crimen extinguere, accusationes cessare, eodemq; momento, non examinatâ, non iudicatâ, non remissâ causâ omnium scelerum absolvi.

Quòd si alij Principum Legati eâdem ratione, quâ Lavardinus, Romam invehantur triumphantium more, Palatia & Quarteria sua militaribus stationibus

nibus

nibus impleant, armisq; ut nuper Lavardinus jus Asyli invadant; & deinde Latronum aliquis aut domesticum expilet Lavardini, aut alium quem occidat ex ejus domesticis, quanti ab illo strepitus, quantique clamores? *Asyla corruptelas esse, quæ ferri non possint: provocare omne genus flagitia; obstare naturali, Gentiumq; juri; extirpanda igitur & excindenda esse, nec minori severitate è medio tollenda, quàm in Gallia Regno jura quadam Dominativa sublata sint, quamvis longissimo antiquissimo usu jam dudum inolitæ.*

Quod si à Talonio quæras, quæ tandem sit ratio, ob quam tantâ contentione, grande hoc privilegium Regi suo asserat? cum nullam, neque in publicis, neque in privatis documentis reperiat, cogitur

pergitur totam fiduciam suam in possessione duorum Galliae Legatorum collocare, Pisanaque Conventione, quamvis nihil tale, imò contrarium hæc dicat. Sed singula videamus.

Quæro igitur ex Falonio, fateatur, an neget supremam Romanæ urbis Jurisdictionem ad Pontificem pertinere? Non credo equidem negaturum, cum facile ex historica narratione convinci possit, ostendiquè, multis antè sæculis Pontifices Romano Principatu potitos esse, quàm Stirps, ex qua moderni Reges prodiere, thronum conscenderet. Si ergo suprema & Regia Romanæ urbis potestas semper Pontificum fuit, adeò ut nec Cæsaris, nec alterius Principis dominatum agnoscat,

N

meritò

meritò ostendere Talonius debet, quî ergo in ipsa urbe Dominatrice, ac Ecclesiastici statûs Metropoli Rex Gallix sibi hanc Jurisdictionem vindicare possit? Certum enim est, atque apud ipsos Gallix Jurisprudentes receptissimum, Juribus supremæ Jurisdictionis ne centenariâ, imò ne plurium quidem sæculorum possessione præscribi posse. Adiditq; Lebretus Advocatus Generalis in suo *de Jure supremitatis* Tractatu, omnium jurium, quibus Principes potiuntur, præcipuum, maximeq; necessarium esse, jus vitæ & mortis, puniendiq; delicta. Si ergo Pontifex supremam in toto Ecclesiastico statu, ac præcipue Romana urbe, potestatem exercet: si hanc ipsam omnes in Pontifice

tifice Reges agnoscunt, & ideò illius Legato primas concedunt: si hæc potestas præscribi non potest: sequitur ergo, non posse Pontificem hæc potestate privari, nec ullam præscriptionem validam esse.

Quòd si Talonius negat, Regum Gallix jura præscribi, aut alienari posse; cur non æquè Pontificum jura? nisi fortè Talonius aliâ lance Gallix jura, aliâ Pontificis expendi velit. At supremæ Jurisdictionis eadem conditio est, in quocunq; sive in Rege, sive in Pontifice reperiatur. Gaudeat Lavaradinus, omnesq; Gallix Legati hoc Jure immunitatis, si modò eandem immunitatem Pontificis Legato Parisiis concedant. Quòd si Parisiis negant, quâ rogo conscientia

N 2

hanc

hanc Romæ petunt? sunt enim reciproca jura Legatorum, proveniuntq; ex Gentium jure, quod idem ubiq; est, sicq; immunitas à Gallicis optata aut omnibus Legatorum, aut nullis debetur. Legat tantum Talonius Grotij libros de jure belli & pacis, videbitq; longè alia esse, quæ de Legatis, eorumq; immunitatibus Jus Gentium disposuit; quàm ipse effinxit, ut posset iniquissima Lavardini postulata quovis modo sustinere.

Cùm ergo Pontifex in urbem Romanam supremâ jurisdictione gaudeat, & à nullo Principum dependente; cumq; hæc ipsa suprema jurisdictio præscribi nunquam possit, & hæc ipsius jurisdictionis præcipua pars sit, jus reos puniendi; manifestè sequitur, ne hoc quidem

dem jus posse præscribi : adeò ut prius Jurisdictio adimi Pontifici debeat, quàm potestas criminosos puniendi, capiendiq; , ubicunquè locorum (intra tamen Pontificis ditionem) reperiantur, ac etiam in ijs urbis Regionibus, quæ Quarteria appellantur; nec posse à Principum Legatis Ministros Justitiæ impediri, multoq; minùs puniri, maleq; haberi.

Deinde, ut Talonij rationes propiùs examinemus. Quæro an hoc Asyli & Quarterij privilegium velit Talonius annexum esse, insertumq; officio Legati, sicq; omnibus Legatis deberi, an verò soli Gallix Legato? in omnium Principum aulis locum habere, an in sola Romana? & quia Pontifex Princeps Ecclesiasticus est,

& nec voluntatem, nec vires habet, quibus torrentem sustineat Gallicæ Potentiæ; quæro inquam, an ideò præ aliis Principibus hæc fervitute gravari debeat? Rursus explicari à Talonio velim, quo tandem titulo hanc Legatorum immunitatem fulciri velit? Privilegij? feudi? belli? Conventionis? Concordati? an verò possessionis viginti ferè annis à Legatis usurpata? Volui tot titulos consultò numerare, quia in nupera Declamatione nullum Talonius distinctè expresit.

Si ergo hæc Asyli immunitas officium Legati comitatur, sequitur deberi omnibus Legatis, & in omnium principum aulis, quod nunquam Gallia concedet. Si soli Gallia Legato debetur, quæro quo titulo

titulo huic potiùs, quàm aliis Principum Legatis ? nullum enim Talonius producit, non Conventionis, non Concordati, non Donationis, non denique Belli; nunquam enim Galliæ Rex Romam expugnavit, reddiditque Pontifici hâc conditione, ut Asylum pateretur.

Nec mihi Pifanam Conventionem objicias; illam enim vix cursum, timidequè Talonius attingit; quippe indignam judicat, quæ huic causæ suffragari possit. Illa enim non de Jure Asylorum, ac Latronum, proscriptorumque patrocinio agit, sed de Legatorum, & qui illis famulantur, securitate; deque observantia Legatis debita, quam Corsi milites violaverant. Imò quamvis Galliæ Legatus eâ

occasione usus saltem arcam Far-
nesio palatio addictam peteret,
quæ Asylo donaretur, nunquam
Alexander Pontifex id concedere
voluit.

Cogitur ergo Talonius totam
deniq; demonstrationis suæ sum-
mam ad possessionem trium Le-
gatorum referre, quos dicit hâc
immunitate gavisos esse. Sed ex
hisce tribus duos Talonio non ad-
mitto; Tertius, qui hoc jus palam
usurpavit, est Dux Estreus. Con-
stat gubernante Ecclesiam Cle-
mente Decimo, tam hujus, quàm
præsertim odio primi ejus Ministri
conspirâsse Principum Legatos,
propriaq; auctoritate hoc jus Asyli
& Quarteriorum occupâsse. Jam
quæro ex Talonio, an credat se
mundo persuasurum, violentam
usur-

usurpatamq; possessionem, & tot
Pontificum diplomatibus adver-
sam, ac toties damnatam sufficere
extinguendis Principum juribus,
inducendæq; præscriptioni? &
ideò spoliari suâ jurisdictione Pon-
tifices, quia iniquitas temporum,
metusq; pejorum coëgit illos ali-
quamdiu connivere? Et si ita est,
cur ergo Ludovicus XIV. Gallix
Rex tot abolita & antiquata jura
in integrum restituit, sibiq; asse-
ruit, de quibus nullus Gallix Re-
gum hætenus cogitaverat?

Nulla ergo præscriptio obten-
di potest; sed nequè modus ac-
cusari, quo Innocentius hoc ma-
lum extinguere aggressus est.

Quamvis enim jam in ipso limine
sui Pontificatûs agnosceret, nul-
lum Romæ aut graviolem abusum

N 5

vige-

vigere, aut remedio digniorem; non ideò tamen illi è medio tollendo inconsultè, abruptimq; accinctus est, sed lentè placidequè; jam Rege per Nuntios tentato, jam Legatorum discessu, jam morte expectatâ; nec priùs visi satellites circa palatium Farnesium, quàm extincto Estreo Legato, conditoquè; adeò ut etiam cadaveri reverentia haberetur. Hoc est Gallix hostem profiteri? hoc, ut causatur Talonius, Regem ex industria irritare? imò hoc ad justitiam, publicamq; quietem pertinet, nec aliud vulgatâ Bullâ, sublataq; flagitiis securitate ac impunitatis spe (quam Quarteria provocabant non minimam urbis partem complexa) sibi Innocentius proposuit. Imò ne quidem ad vul-

vulgandam Bullam processit, nisi prius per Nuntios & repetitis vicibus monito, rogatoquè Rege, dignaretur Legatis, quos Romam destinabat, imperare, ut hâc immunitate & Asylo abstinerent.

En tibi Innocentij Pontificis delicta & culpas, ob quas dignum eum censuit Talonius, quem pro Gallorum hoste, Hæreticorum verò præsertim Jansenistarum & Quietistarum Protectore traduceret. Cui unquam in mentem venisset, eo ipso tempore, quo Galliæ Rex tantum Catholicæ Religionis Zelum ostentat, tantumquè ardorem omnes, quotquot in Galliis hæresin profitentur, ad Ecclesiæ sinum revocandi; reperiri tamen ex Regiis Ministris, qui famosis libellis & calumniis longè indignissi-

gnissimis famam Romani Pontificis, Sedisq; Apostolicæ inquinare audeant?

Evenit ergo aliquid etiam hoc tempore, quod nulla deinceps posteritas credet. Ministros videlicet illius Regis, cujus auctoritate Justitiam totâ Galliâ florentem videmus; velle tamen, imò extorquere à Romano Pontifice, ut asylum, tutamque stationem omnibus flagitiis, in quæ ædibus Legatorum Romæ aperiat: & Pontifice tam injustis conatibus adversante, continuo & Romæ Lavardinum comparere armatum, pugnacemq; & Talonium Parisiis tot faces, quot calumnias, vibrantem in eum, Pontificem, quo vix alium ex ijs, qui Ecclesiam gubernârunt, pietate

tate & sapientiâ superiorem invenias: in eum, inquam, Pontificem, cui non alia cura, quàm DEI, Ecclesiæque sibi commissæ; cui nulla cumulandi Thesauros, augendæq; familiæ cupiditas, qui se totum, suasq; curas & vigilias in id solùm impendit, ut nomen Christianum longè lateq; extendat, deleatq; infidelium potentiam. Qui denique virtutibus suis meruit, ut cum eo Rex Christianissimus vires & amicitiam jungat, exemploquè aliorum Galliarum Regum pietatis & gloriæ suæ partes ducat, studia Romani Pontificis promovere, Sedisq; Apostolicæ dignitatem auctoritate suâ fulcire.

Et verò, si Galli reverentiam observassent, & Principi, & Pon-

tifici debitam, sufficere Innocentio poterat sub pœna læsæ Majestatis Asyla & Quarteria prohibere; nunc verò postquam alia rerum facies; quid aliud Pontifex potuit, quàm ut tollendo abufui tam infami, plenoq; periculis totam explicaret Ecclesiæ severitatem? & tamen ne hanc quidem sufficere, imò à Regiis Ministris Calvinistarum more contemni, experientia nimiùm docuit. Quid ergo sufficiet, quando nec Religio suffecit ijs coërcendis, qui tam impia consilia, tamq; scandalis plena Regi suggessêre?

Restat ut alia percurramus à Talonio objecta: *Non potest, inquit, Pontifex esse judex in sua causa.*

Ergo, nec Rex, nec Parlamentum; quòd si nihil hoc aut Regem.

gem, aut Parlamentum impedit, ut non possint leges & dicta vulgare, quibus jura cum utilia, tum honoraria sua tueantur, cur impediant Pontificem? Potuit ergo Pontifex tanquam Princeps supremus Romanæ urbis edictum Bullamque conscribere, quâ publicæ quieti, justitiæque provideret; cumque & Bulla, & Bullæ executio in sola Pontificis ditione locum haberet; non opus fuit, illam aut in Gallia promulgari, aut Lavardino insinuari; nam neque Galliæ Rex Leges suas aut Legatis aut exteris, qui in Gallia morantur, promulgari facit, & tamen omnes volentes invitosque constringunt nemine conquerente, Regem non posse in causa propria judicem esse.

Illud

Illud verum est, velle Gallos, conariquè, ut Pontificem ex principe supremo Feudatarium & Vassallum Regibus faciant. At fieri hoc non potest, cum potestas Pontificis, siue spiritualis, siue temporalis, à nullo Principum dependeat, nullique subiecta sit. Quòd si tanta Regibus cura, in iuribus suis conservandis etiam malè quæsitis; non minor esse debet Romano pontifici in conservanda spirituali & temporalis sua, & à Deo accepta dignitate; nam quòd hætenùs Pontifex temporalibus armis abstinuit; non ideò aliis, multoq; potentioribus, pepercit, orationibus videlicet, lacrymisquè; hæc tot calumniis, insultibus, injuriisque opposuit; & forsan majori effectum, quàm Adversarij opinentur, DEO Sanctorum

rum

rum, ac præsertim sui Vicarij, injurias plerumque vindicante, Verbo: *Timeat orationem, qui non timuit exhortationem.*

Tandem objicit Talonius: *Non posse ob jura, causasq; mere temporales quemquam excommunicari?*

Respondeo, aliud esse res temporales, aliud crimina, quæ rerum temporalium intuitu committuntur, quid magis temporale, quàm ipsa pecunia? & tamen quis nescit, tam universalibus Ecclesiæ, quam particularibus Galliæ Canonibus fures expilatoresque Templo- rum sacrilegij damnari, ac etiam excommunicatione puniri? & quid in Gallia frequentius, quàm ut ex præscripto novi Codicis cogantur Ecclesiæ Ministri in causis merè temporalibus prius

prius

prius monitoriis, deinde censuris & excommunicationibus in Contumaces agere? Demus ergo causam Asyli & Quarteriorum esse merè temporalem: at crimen sacrilegij, quo se obstringunt, quicunq; jus illud usurpant, prohiberi, puniriq; excommunicationibus potuit.

Cæterùm res ipsa & veritas est, bonorum, juriumq; Ecclesiasticorum usurpationem, unum ex atrocioribus delictis, & sacrilegium esse, mereriq; excommunicationem. Sic antiqua Gallix Concilia, quæ solâ Regum auctoritate coacta esse Talonius contendit; sic Caroli Magni, Carolique Calvi Capitularia loquuntur; quibus omnes, quicunq; decimas, Jura, feuda, terras, proventus & Jurisdictionem

nem

nem Ecclesiarum invaserint, aut
aliàs usurpaverint, anathemate pu-
niuntur.

En tibi Gallix Regum senten-
tiam, quâ res & Jura Ecclesiæ inter
res sacras reponuntur, eorumquè
usurpatio pro sacrilegio habetur
excommunicatione digno. Quòd
si feuda & alia Ecclesiæ Dominia
ad Episcopos aut Abbates perti-
nentia rebus sacris adscribuntur,
quantò magis suprema Jurisdictio
Ecclesiæ Romanæ Christiquè Vi-
cario debita? quantòque grandius
sacrilegium, si ista rapere aggredi-
aris? non ergo ut sibi falsò Talonius
persuadet, quæstio Asyli & Quar-
teriorum ad causas pertinet merè
politicas, prophanasquè, sed ad
causas maximè sacras. Quocun-
que enim modo suprema Romanæ
urbis

urbis Jurisdictio ad Pontifices devenit, constat multis jam sæculis fuisse ab illis possessam; constat quoque eodem momento, quo ad Ecclesiam pervenit, Deoque consecrata fuit, mutasse naturam, & de profana in sacramentalis evasisse, sicque ex sacrorum Canonum Galliaequè Conciliorum sententia, quicumque sibi illam usurpaverint, anathemate dignos esse.

Quamvis ergo & suprema Romæ, totiusque Ecclesiastici status Jurisdictio, & ingentes Principatus, quibus gaudent Romani Pontifices, à Carolo Magno, aliisque Gallia Regibus provenisse concederemus (id tamen multi in Gallia Auctores non admittunt) negari non potest, ab eo statim

mo-

momento, quo absolutè, nulloq; reservato jure feudi, aut superioritatis Ecclesiæ, Christiquè Vicario donata sunt, non posse à quoquam violari, adimiquè Romano Pontifici, qui illam tot jam sæculis possedit. Alioquin & sacrilegus erit, quicumquè in res DEO dicatas manus injecerit, & reus anathematis, omniumque pœnarum, quas hujusmodi usurpatoribus infligunt Galliæ Concilia, quasque in ultimo Diplomate Innocentius repetiit; nec enim novi aliquid decrevit, sed antiquos tantùm Canones revocavit.

Et planè si injustitiam consideres, & ingentia mala, quæ ex Assyris, & jure Quarteriorum proveniunt, indignum profectò Pontificiâ

ficiâ

ficiâ Dignitate Innocentium di-
xeris, sacræquè Sedis desertorem,
si turpissimo metu fractus, jura suæ
Ecclesiæ, quæq; in depositum ac-
cepit, Principum cupiditati expo-
neret; neq; tam grandi abusui
delendo totâ auctoritate
suâ labora-
ret.

FINIS.

di-
em,
sua
ac-
po-
ui

ad. Digere lano. annu di-
toris. facta que sedis delectorem
si in quibusdam metu factus iura sua
Fecitque. quod in deponitum ac-
reque Principum capiditiam expo-
neret; nec tam grandi abusu
delectando totis angustare

In libris
100

FINIS

